

Fitxa tècnica

Guió Katy Lena Ndiaye **Música** Irina Prieto **Fotografia** Vincent Pinckaers **Interpretació** Abdoulaye Bathily, Martial Ze Belinga, Roland Colin... **Durada** 102 min **Gènere** Documental
Llengües Francès, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

El 1960 va marcar la fi dels imperis colonials al continent africà. França va desaparèixer del mapa... Només en teoria. El franc CFA, moneda vinculada al Tresor francès des dels seus orígens, segueix circulant a gairebé tots els seus antics territoris al sud del Sàhara. (goita-quefanara.cat)

Crítica

Què amaguen els diners

Es tracta de descórrer el vel de la Història. Cada dia, als països de la zona del franc, la gent fa servir francs CFA, sense que ningú es preguntï per què encara hi són. S'anuncia l'Eco el 2019, i passa el temps. Els bitllets es desgasten. De fet, es fan servir els francs CFA, però en el fons, això no és un problema.

Calia veure aquesta història des d'un prisma més íntim. Som al cinema, no als pupitres de l'escola: es tracta d'una faula que Katy Léna N'Diaye ens explica, amb pedagogia, però també amb una dosi de fascinació que ens captiva. Com funciona una moneda? Qui pot respondre? Més que parlar en termes absoluts, val més fer història: allò que sembla natural, i fins i tot sobrenatural, de fet és complex, un procés que el film detalla a partir dels grans moments de ruptura -economia colonial d'extracció, Independència, devaluació de 1994...

Així, d'entrada, una mirada personal, implicada, situada: no serà una mirada europea, sinó principalment la d'experts africans, perfectament coherents, lúcids, competents: el camerunès Martial Ze Belinga, el beninès Lionel Zinsou, el togolès Kako Nubukpo, els senegalesos Abdoulaye Bathily i Felwine Sarr... I de seguida apareix la qüestió de fons, un tema candent: la sobirania. I amb aquesta la relació asimètrica França-Àfrica, el tema franc francès/franc CFA. Ja que la moneda controla l'intercanvi, la consumició, el poder adquisitiu. I en la seva subordinació a França, estableix una dependència.

A l'hora de les descolonitzacions, la moneda es manté federativa. La paritat fixa esdevé una camisa de força a mesura que creix l'endeutament i que cauen els preus de les matèries primeres. Els plans de reajustament estructurals de l'FMI acaben sotmetent els Estats africans al capital privat internacional i condueixen al xoc brutal de la devaluació del 50%. La supervisió francesa es va completar amb l'europea a través de l'euro. «El problema no és abandonar el franc CFA sinó saber quina moneda necessitem per transformar les nostres economies», conclou Martial Ze Belinga.

Com diu Katy Léna N'Diaye en el seu debat-fòrum a la Fespaco, «no és una acusació, és un punt de vista». La pel·lícula és apassionant: es convertirà en un referent, ja que constitueix un extraordinari arxiu sobre un tema essencial però poc conegut. Hi ha previstes projeccions a les escoles, perquè

Olivier Barlet – africultures.com